

Debat parlamentari sobre la crisi econòmica

Intervenció de Joan Puigcercós al Ple del Parlament de Catalunya el 24 de febrer de 2010 en el debat parlamentari sobre la crisi econòmica.

INTRODUCCIÓ

Aquesta setmana el Lehendakari, Patxi López, visitava Catalunya; vostè com a president de Catalunya i ell com a president d'Euskadi brindaven per ser els primers en sortir de la crisi. Bé. Avui som aquí reunits per enraonar, acordar i aprovar mesures que ens en facin sortir tan ràpid com sigui possible.

Estarem tots d'acord que volem ser els primers a sortir de la crisi, però en el cas català tindrà doble mèrit. En primer lloc perquè sortir-ne ja serà prou difícil, com Euskadi nosaltres haurem de fer grans esforços: les empreses, els autònoms, les administracions, els treballadors,... Tothom haurà de fer un sobreesforç. Però, dic que serà un doble mèrit perquè, a diferència dels bascos, (tots, els de la CAV i els de Navarra) nosaltres no disposem de Concert Econòmic.

Per ells sortir de la crisi serà més fàcil, de fet l'atur no els castiga amb la mateixa intensitat que ho fa a Catalunya, els plans de reconversió i suport a les empreses són molt més abundosos i menys selectius. La capitalització i el suport per a recerca i innovació, per formació o exportació és molt més considerable i determinant que a Catalunya.

Les administracions basca i navarresa, inclosos els ajuntaments que per efecte del Concert estan més ben finançats que els catalans, paguen a 30 i com a molt a 60 dies als seus proveïdors.

Avui, senyor President, senyores i senyors diputats, és també un bon dia per reflexionar sobre el grau de dependència política de Catalunya i com això condiciona les nostres decisions.

De fet el debat d'avui és un exemple de les mancances dels nostre mal anomenat autogovern.

Estem fent un debat monogràfic sobre la crisi econòmica i malgrat tota la feina que s'ha fet des del govern català en tots aquests anys, i la feina que encara resta per fer, el President i els grups que m'han precedit han acabat parlant de política espanyola i mesures a nivell d'estat.

Bona part de les mesures fiscals, laborals, energètiques o pressupostàries estan en mans del govern de l'Estat. No vull menystenir les actuacions del Govern de Catalunya. Que no se m'entengui malament. Ans al contrari, vull assenyalar amb més força si cap, que si aquestes mesures les poguéssim debatre i aprovar en aquesta cambra i el govern de la plaça Sant Jaume les podés aplicar, tot seria més fàcil.

És evident que no seria la solució definitiva, tots els estats avui tenen problemes, però en una Catalunya independent, en un estat català, no hauríem d'esperar Espanya, ni Madrid, ni trobar l'esclatxa entre un Zapatero bloquejat i sovint dissimulant-ho amb l'autocomplaença i un Rajoy esperant veure passar el cadàver.

Avui més que mai les solucions a la crisi que vivim requereixen decisions polítiques valentes però sobretot autocentrades en la realitat. Els estats són els que prenen les decisions, on són els que ens vaticinaven el final dels estats?

Nosaltres haurem de sortir d'aquesta crisi malgrat la inèrcia negativa del model espanyol i la seva poca capacitat per assumir que s'ha viscut de renda durant molt de temps.

Vull dividir en tres parts la meua intervenció, en primer lloc copsar el moment en el qual estem, no només per la greu situació actual sinó perquè les decisions que prenguem ara ens condicionaran durant molts anys com a poble.

En segon lloc, vull reivindicar l'esforç que s'ha fet i s'està fent durant aquests anys per part del govern al qual donem suport.

I finalment posar l'èmfasi en allò que hem de fer d'ara en endavant a Catalunya i allà on encara decideixen per nosaltres.

1. Estem en un moment clau.
2. El govern catalanista i d'esquerres treballa des del començament per la competitivitat de l'economia catalana.
3. Què cal fer?

1. UN MOMENT CLAU

Estem davant de la primera gran crisi de la globalització, la crisi més dura dels darrers 80 anys. Vivim el col·lapse provocat per l'esclat definitiu dels desequilibris econòmics inherents al cicle expansiu 1995-2007 que va ser forjat i alimentat pels governs de dretes a Catalunya i a Espanya.

Un cicle expansiu que no es va aprofitar per crear un teixit econòmic sòlid, de valor afegit, al contrari, basat pel costat de la demanda en el sobreendeutament de les famílies i les empreses i, pel costat de l'oferta, en els sectors de la construcció i els serveis de baixa qualificació, amb el deteriorament de la productivitat individual i el necessari creixement del volum global de persones ocupades.

Estem afrontant quatre crisis alhora, si bé és veritat que l'estàrter ha estat l'explosió de la crisi financera, assistim a la suma de quatre crisis ben diferents i que s'interrelacionen i alhora es retroalimenten:

Energètica: com al 1973, la crisi s'ha desencadenat arran de la pujada del barril de petroli, no ens equivoquem, no fem errors, la crisi financera és la conseqüència de la pujada del barril als 147\$, és a dir, l'agost del 2007 es va assolir el seu màxim històric.

Aquest increment dels costos energètics va iniciar un procés inflacionari que els bancs centrals van voler aturar apujant els interessos. Aquesta pujada va ser la responsable de l'explosió de la bombolla immobiliària, començant per la fallida dels més febles i els més endeutats però arrossegant tot el sistema financer que s'havia construït sobre aquests crèdits anomenats subprime. Un castell que de cartes s'afonà amb virulència.

La crisi l'ha fet retornar inicialment als 30\$ per la falta de la demanda però poc a poc a retornat cap als 75-80\$, i tot indica que tornarà a pujar, tan bon punt la demanda mundial es recuperi.

Europa, i Catalunya més, és molt dependent en aquest sentit i una pujada considerable encara hi afegiria més dificultat.

Financera: no cal que ens hi allarguem, ha estat la segona baula de la crisi tot, plegat perquè les polítiques neoliberals d'aquests darrers s'han basat en actituds especulatives que al final han acabat enfonsant l'economia real, distorsionant els models industrials.

Van ser molt valents i al mateix temps lleials a un model, els que es complicaven la vida al capdavant d'una indústria que generava el 4, 6 o el 8% de benefici davant els grans beneficis que generava l'especu-

lació amb el diner fàcil que el sistema financer oferia.

Potser podríem parafrasejar a Unamuno i més enllà del “Que inventen ellos” podríem dir “que produeixin ells”.

Econòmica: el col·lapse que genera la primera ha accelerat el procés d'hipersaturació dels mercats i sobretot una frenada del consum que tard o d'hora havia d'arribar. Aquí cal sumar-hi les deslocalitzacions que molts grups transnacionals estan fent de la indústria manufacturera i fins i tot de la nova indústria de serveis a les empreses. La globalització ha encongit el món i efectivament la competència és arreu, des de qualsevol punt del planeta.

I la baixada de la demanda interna ha acabat d'enfonsar el model.

Valors: Hi ha un autèntic canvi en el model de societat, les convencions socials i morals que l'han fet possible durant els darrers anys estan canviant, han canviat, i necessitem renovar i si cal recuperar actituds que només fa uns dies semblaven oblidar-se.

Hem passat del treball com una obligació moral per viure en societat, al treball com un mitjà per comprar oci i lleure, hem passat del model fordista, en el qual es formava part d'una empresa i sovint l'assalariat només tenia valor en aquesta, a una valoració individual de la seva capacitat.

És un moment transcendent: si no es prenen les decisions adients podem caure en el risc d'hipotecar el futur del nostre país. Perquè no en tinguem cap dubte, la majoria de catalans i catalanes saben i esperen que els diguem la veritat, i no podem mirar cap a una altra banda, s'ha acabat un model i una manera de viure.

Espanya i, vulguem o no, Catalunya en el seu si han viscut els darrers 15 anys per sobre de les seves possibilitats, un 10% per sobre de l'economia real. El miracle espanyol, el mateix que feia somiar a Aznar d'afegir-se al G-8, el mateix que li permetia posar els peus damunt de la taula de George Bush al seu ranxo de Texas, o el mateix miracle que feia que Rodríguez Zapatero afirmés sense manies que Espanya havia superat a Itàlia en renda per càpita i estava trepitjant els talons a França. Però aquest era un miracle que, com tots, s'acaben esvaint perquè les causes que l'han fet possible, almenys dues, s'han esvaït i la tercera perilla.

La primera causa de creixement són els fons europeus dels quals l'Estat espanyol tant se n'ha beneficiat, fons que també han vingut a Catalunya però en molta menys quantitat que a les zones menys desenvolupades de l'Estat, i sobretot han nodrit el cinturó de l'abundància que s'ha bastit a l'entorn de la CA de Madrid, concretament les CA de Castella-Lleó i Castella-La Manxa. Però tots sabem que això s'acaba de forma inexorable el 2013.

Ara de poc serveix comparar-nos amb Irlanda, i lamentar-nos pel bé que aquest Estat —tornem-hi amb els estats!— ha aprofitat els fons, i per la capacitat que han tingut per dedicar-ho a formació i tecnologia.

Cada cop tenim més la sensació que l'acumulació de capital que han suposat els fons europeus han estat devorats per la segona de les bases de creixement del miracle espanyol: el creixement desbocat del sector immobiliari.

Un creixement que sí, efectivament ha fet córrer el diner, però que ha distorsionat el mercat de treball, la reinversió dels beneficis en el model industrial o simplement ha trastocat els valors d'un model fabril i industrial que era molt més sostenible.

Ara, però, quan la bombolla ha explotat ens adonem de les conseqüències.

I finalment, queda l'extorsió permanent que l'economia espanyola ha fet del model productiu i turístic de les societats de l'eix mediterrani, no cal que m'estengui sobre l'espoli fiscal, sobre el desequilibri fiscal, sobre el dèficit fiscal. I sabem prou bé que Catalunya forma part d'aquestes economies de l'eix mediterrani.

Desaparegudes la primera i la segona base de creixement de l'economia espanyola només queda Catalunya i Balears i això encara farà més insuportable el dèficit fiscal i la dependència de l'economia espanyola de la catalana.

(Només faltava ara que el PSOE vulgui emular Aznar en allò de la 2a descentralització, afirmant que el finançament local l'han de finançar també les CA. Doncs no, que redueixin ells els cossos antics, els funcionaris i serveis de ministeris com el de Sanitat, que lluny de reduir el seu volum i la seva nòmina ha augmentat plantilles i pressupost en serveis centrals tot i generalitzar la competència exclusiva a les CA el 2001).

Cal lideratge per prendre decisions valentes, concertades, decisions que s'han de prendre amb urgència. No podem esperar que la solució dels nostres problemes vingui només per la reactivació de l'economia exterior, tenim problemes interns a resoldre. I menys esperar que vingui de Madrid.

Deia Antonio Gramsci que enfront de l'escepticisme cal perspectiva i previsió!

2. EL GOVERN CATALANISTA I D'ESQUERRES TREBALLA DES DEL COMENÇAMENT PER LA COMPETITIVITAT DE L'ECONOMIA CATALANA, LA COHESIÓ SOCIAL I TERRITORIAL.

1) Per la competitivitat:

Pràcticament des de la seva constitució, el Govern catalanista i d'esquerres va ser conscient que calia una transformació profunda del model de creixement econòmic de Catalunya. Fruit d'això, l'any 2004 es va signar (amb tots els agents socioeconòmics) el primer Acord Estratègic per a la Competitivitat de l'Economia.

Aquestes mesures, elaborades en plena època d'expansió, incorporaven els patrons de canvi per a desplaçar els motors de creixement de l'economia catalana cap a la innovació, la internacionalització, la productivitat i la qualitat de l'ocupació.

Podem parlar del model català de concertació, Catalunya lidera la cultura del pacte en matèria socioeconòmica i d'especial rellevància pel país: PNRI, PNEducació

Les mesures incorporades en l'acord estratègic fan referència a polítiques de cicle llarg, de resultats lents i semblava que en el moment que es prenen encara teníem marge, pel cicle expansiu en què es trobava l'economia catalana.

Un cop immersos en la crisi, és hora d'adoptar també mesures d'efectes immediats, tant de tipus social com de suport als sectors productius, però sobre tot cal no abandonar els paràmetres de transformació ja adoptats i que ja comencen a donar fruits.

A continuació vull repassar aquelles actuacions que, des del 2004, a Catalunya ja s'estan implemant i que amb els exemples exposats han començat a donar fruits, malgrat la greu situació econòmica. Aquests exemples refermen el bon camí iniciat per Catalunya.

Línies i actuacions concretes:

1. Accions encaminades a millorar la competitivitat i aconseguir nous mercats (en aquests moments són imprescindibles per superar la crisi):

– Accions a favor de la internacionalització per aconseguir una àmplia base d'empreses innovadores i internacionalitzades amb capacitat de transformació i creació de valor sostingut .

2. Accions encaminades a la millora de la productivitat del teixit industrial català:

- Accions per impulsar R+D+I i l'aplicació dels seus resultats a la indústria i als serveis relacionats amb l'empresa
- Potenciar el capital humà de les empreses, el desenvolupament del talent i de la creativitat :
  - i. Programa ICREA
  - ii. Programa Talent Empresa per facilitar la incorporació de doctors i investigadors a les empreses
  - iii. Programa de formació i capacitació per a “gestors del coneixement”, per a una gestió més eficient dels projectes de recerca i innovació
  - iv. Infraestructures de Telecomunicacions

3. Accions de suport als sectors productius estratègics

- Suport al sector de l'automoció, casos com els de Nissan, Seat o Ficosa.
- Consolidació de la capacitat inversora d'AVANÇSA
- Polítiques a favor de les pimes aplicant el programa Small Business Act, no en va el govern català ha rebut el reconeixement de la Unió Europea pel seu programa de pimes.

2) Per la cohesió social

La política social i educativa d'aquest Govern no és pot analitzar amb una mirada curta. Si plantejem que aquest Govern i l'anterior han vist créixer la població en un milió i mig de persones i augmentar tot i així les prestacions en educació, salut, serveis social i habitatge, entendrem l'esforç que s'ha fet. Més quan s'està treballant per consolidar el quart pilar, l'estat del benestar que a cas nostra era inexistent, gairebé, en els governs de Convergència i Unió, com és el cas de la Llei de serveis socials i la Llei de dependència. Una dada, el 50% de persones que reben prestacions de dependència no eren ateses per cap servei abans.

S'està donant suport i formació a més de 60 mil cuidadors no professionals.

La despesa en protecció social ha augmentat un 38% en els últims anys.

Malgrat la crisi els ajuts al tercer sector s'han incrementat fins a arribar als 800 milions d'euros l'any 2009.

Avui hi ha 10 mil mestres més a la xarxa, s'han creat 30 mil places d'escola bressol, s'han fet més de mil aules d'acollida, s'han reduït ratis a les llistes d'espera en l'àmbit hospitalari, i el DASC presta atenció en diferents graus i modalitats a un milió i mig de catalans, des de la infància fins a la falta d'autonomia.

3) Cohesió territorial

Des de l'augment del PUOSC, fins a política territorial, passant pel Departament de Cultura s'ha fet també un gran esforç per invertir en tot el territori català, s'ha fet inversió directe a moltes parts del territori i encomanant projectes als ajuntaments i empreses de totes les comarques per evitar la concentració del recursos i les inversions.

3. QUÈ CAL FER?

Amb més de 500 mil aturats, 110 mil famílies a l'atur, 17 mil persones que s'han acollit a la Renda Mínima d'Inserció, més 200 mil persones anant al banc dels aliments, i el 38% dels joves entre els 16 i 25 anys a l'atur; és evident que amb el que estem fent no n'hi ha prou.

Més enllà dels catalans que estan a l'atur, un problema social de primera magnitud, dramàticament lògic en la conjuntura econòmica en la qual estem, el principal problema avui és la falta de crèdit per part dels bancs i caixes per a les empreses i autònoms.

Avui són moltes les empreses catalanes que no han pogut rebre cap crèdit per part de la banca privada davant la necessitat de capital, sigui per fer front al capital circulant o per afrontar una reconversió.

Soc conscients que l'ERO és una situació dolorosa per a molts treballadors, però tinguem clar que pels treballadors, per les empreses i pel propi país és molt pitjor un concurs de creditors. L'empresa tanca, perdem coneixement, perdem llocs de treball i un o uns emprenedors passen a la reserva. Passen de ser proactius a esdevenir passius. Un luxe que no ens podem permetre.

Són moltes les empreses que avui han fet fallida per la falta de crèdit, segurament aquest és el tema que està enrarint més avui a moltes persones. No s'entén com pot ser que després d'haver posat milers de milions de recursos pagats per tots, des del BCE fins a la pròpia administració espanyola, el crèdit no arribi.

Hem d'enviar un missatge clar a l'Estat que cal canviar l'actitud i ajudar les empreses i treballadors que compleixen, que són aquelles que paguen els seus impostos. Per això ha d'haver-hi premi, reconeixement per aquelles empreses que paguen des de sempre l'Impost de Societats. En forma de crèdit fiscal reintegrable. Cal liquiditat. Aquest és el millor missatge per als emprenedors.

També en aquesta línia, la situació de moltes famílies catalanes es veu agreujada per ser víctimes de la bombolla immobiliària, famílies de joves i no tan joves que es veuen hipotecats de per vida.

Avui tenim dues generacions de catalans que poden estar endeutats crònicament per haver signat hipoteques fins a trenta anys de la seva vida. El govern està ajudant a molts d'aquests catalans, com? Doncs ajudant-los a pagar la hipoteca quan estan a l'atur. Avui per a molts el problema ja no és disposar d'un habitatge, d'un pis on aixoplugar-se, el problema rau en haver d'estar endeutat crònicament.

Assumim que molts catalans avui no poden ni podran pagar l'hipoteca, rebel·lem-nos perquè no puguin esdevenir esclaus tota la seva vida.

Cal una reforma de la Llei d'enjudiciament civil per tal de que retornant l'habitatge quedin exonerats de tan feixuga càrrega, perquè a d'altres països es pot fer, perquè aquí no? Hem de ser clars i introduir el mecanisme de dació quan el bé hipotecat esdevé l'habitatge habitual.

QUÈ CAL FER A CATALUNYA

On cal que aprofundim? Quines polítiques s'han d'intensificar?

A Catalunya s'han fet moltes coses, últimament el Govern de la Generalitat ha aprovat un pla amb 30 mesures per lluitar contra la crisi. Però des del nostre grup creiem que hi ha polítiques sobre les quals cal insistir més i que hi ha polítiques que s'han de millorar. I hem de dir la veritat, algunes d'aquestes propostes necessitaran temps per poder aplicar-se.

Les tasques del Govern de Catalunya han de ser, per una banda, les d'atendre el efectes socials derivats de la contracció econòmica i la d'instrumentar les polítiques de reactivació de l'economia, una reactivació que haurà d'anar vinculada a la transformació profunda del model de creixement que ha estat vigent al llarg de la darrera dècada, basat en els sectors de la construcció i els serveis de baixa qualificació, així com en el sobreendeutament de les famílies i les empreses.

En aquests moments és més necessari que mai el desenvolupament d'una acció integral de suport a l'activitat empresarial com a element clau per a la prosperitat del país en un marc de davallada de recursos públics, en què caldrà la focalització dels esforços de Catalunya així com l'enfortiment, ordenació i alineament dels agents de la recerca, infraestructures i projectes estratègics.

Per sortir de la crisi amb les millors condicions, és necessari:

1. Millorar l'entorn legal i administratiu de l'activitat empresarial

- a. Reducció de la burocràcia.

- b. Generalitzar l'ús de les Declaracions Responsables en la realització de tràmits amb les administracions públiques. Augmentar la coordinació entre les diferents administracions públiques.
- c. Dotar les Oficines de Gestió Empresarial (OGE) dels recursos necessaris.
- d. Establir mecanismes que garanteixin reserva de quotes de contractació pública a petites i mitjanes empreses.
- e. Facilitar l'accés de les pimes als instruments públics de finançament, els ajuts de les administracions i els beneficis fiscals, mitjançant una simplificació dels requeriments documentals.
- f. Canvi en la normativa de morositat, establir terminis restrictius de pagament (àmbit Estat espanyol).
- g. Millorar el funcionament del SOC. Catalunya ha de tenir un sistema d'intermediació eficient.

2. Establir els instruments públics necessaris per tal d'injectar liquiditat en el sistema econòmic, especialment entre les pimes i facilitar el seu accés a instruments de crèdit habituals:

- a. Tutelar i impulsar el procés de concentració del sector de les caixes d'estalvi. Garantir la plena aplicació i la integritat de les competències de la Generalitat en aquesta matèria.
- b. Aprofundir la coordinació i col·laboració del Govern i els òrgans pertinents de les caixes d'estalvi per a l'eficient aplicació dels recursos de l'obra social.
- c. Impulsar el paper de l'ICF com a institut de crèdit públic, amb dotació de majors recursos i augmentant la seva agilitat i incrementant les línies de suport al sector empresarial, especialment en els següents àmbits:
  - i. Les línies d'aval a les pimes per tal de millorar la seva liquiditat i la seva solvència davant les altres entitats del sector financer.
  - ii. Fomentar els microcrèdits mitjançant convenis amb les entitats financeres, tot estudiant mecanismes que reforcin la garantia dels prestataris per via del repartiment del risc de solvència entre l'entitat financera i l'administració.
  - iii. Posar en marxa instruments de cobertura d'aval i garanties per cobrir les necessitats de les pimes catalanes pel que fa a l'obtenció de crèdits públics destinats a projectes d'inversió en R+D+I.
- d. Promoure l'economia social i la seva capacitat de creixement, concentració i internacionalització.

3. Política pressupostària de rigorós control del dèficit públic, fonamentat en el criteri d'estalvi i eficiència en la despesa corrent, així com de prioritització de les polítiques de despesa vinculades a combatre la crisi econòmica:

- a. Introduir mecanismes d'avaluació dels resultats en l'ús dels recursos pressupostaris; aplicar criteris rigorosos d'estalvi, especialment en les partides de compra de béns i serveis.
- b. Garantir el pagament de l'administració de la Generalitat als seus proveïdors en un termini no superior als 30 dies des de la data de registre de les factures.
- c. Millorar el funcionament del sector públic formulant una nova Llei de finances públiques que posi l'èmfasi en la definició dels rols i relacions entre govern i ens públics empresarials.
- d. Facilitar una major presència en la licitació pública d'obres i serveis de pimes i empreses d'economia social i garantir que la prestació dels serveis externalitzats es faci ponderant paràmetres globals i no únicament d'estalvi econòmic, tot respectant les regles del mercat pel que fa a la lliure competència entre les empreses.

- e. Introduir mecanismes d'incentiu en la licitació pública d'obres i subministraments per tal que aquesta actuï com a tractora de la innovació empresarial.
- f. Elaborar una Llei de subvencions de Catalunya que millori el control dels fons públics assignats i impliqui les entitats perceptores en les polítiques d'estalvi i rigor en la gestió impulsades des de l'administració de la Generalitat.

4. Innovació, internacionalització i productivitat del teixit industrial català:

- a. Seguir treballant per ampliar el nombre d'empreses innovadores i internacionalitzades amb capacitat de transformació i creació de valor sostingut, a partir dels següents eixos:
  - i. Millorar les competències internes i externes de les empreses per innovar i internacionalitzar-se.
  - ii. Suport a projectes d'R+D i innovació tecnològica i no tecnològica (especialment serveis).
  - iii. Suport a la internacionalització incorporant la innovació orientada a nous mercats.
  - iv. Seguiment constant i suport específic a les empreses innovadores significatives.
  - v. Impulsar el desenvolupament de noves activitats empresarials amb un alt component de recerca i innovació.
- b. Reforçar, a través d'ACC1Ó i el seu pla d'actuació 2009-2013, els programes d'assessorament i reorientació estratègica entre les pime catalanes, com a instrument per a la creació de nous models de negoci i accés a les polítiques d'innovació i internacionalització.
- c. Completar la transformació de la xarxa dels Centres de Promoció de Negocis d'ACC1Ó per a prestar serveis d'alt valor afegit, i dotar-los selectivament de capacitats per a l'atracció d'inversions, gestió del talent, i la transferència de tecnologia internacional. En aquest sentit, i en el marc de les competències exteriors del Govern, establir acords bilaterals a nivell internacional.
- d. Implementar polítiques actives que fomentin l'ús d'energies alternatives per aconseguir reduir la dependència de l'estructura productiva del petroli.

5. Seguir treballant en l'impuls de l'R+D+I i de l'aplicació dels seus resultats a la indústria i als serveis relacionats amb l'empresa:

- a. Aprovació de la Llei de la recerca i la innovació (Llei de la ciència), que compregui els principals compromisos assumits al Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació i en garanteixi la implementació.
- b. Implementació de polítiques conjuntes d'R+D+I a través d'una única direcció política per a la millora de la seva efectivitat i impacte, a través d'ACC1Ó i ARC, i de CERCA i TECNIO com a dinamitzadors dels centres de recerca i tecnològics.
- c. Assoliment gradual dels objectius fixats pel Pla de Recerca i Innovació fins a l'any 2013.
- d. Aprovació d'un Pla de mesures de valorització i transferència del coneixement que faciliti la comercialització de la producció científica de centres i universitats als sectors productius.
- e. Consolidació de les estructures de CERCA i TECNIO, així com d'un ens de valorització amb la participació del conjunt d'agents de recerca i transferència tecnològica.
- f. Orientar els recursos destinats al finançament de centres de recerca, grups de recerca i centres tecnològics a projectes d'excel·lència i cooperatius.
- g. Impulsar una política comuna d'infraestructures tecnològiques i de promoció empresarial que impliqui la gestió integrada del sostre industrial i tecnològic i els viviers d'empresa arreu del territori

amb l'objectiu de millorar la competitivitat de les empreses catalanes i d'afavorir la inversió exterior a Catalunya.

h. Millora dels incentius al lideratge i a la participació de projectes de recerca i innovació al 7è PM, així com consolidar l'oficina catalana de recerca, innovació i internacionalització a Brussel·les.

6. Suport als sectors productius estratègics:

a. Planificar i executar mesures de reconversió pels sectors amb major pes sobre el VAB i ocupació a Catalunya (de la mateixa manera que s'ha fet amb el sector de l'automòbil).

b. Signar, amb patronals i els principals operadors, un 'catàleg de garanties i contraprestacions' per garantir la qualitat en el subministrament de serveis públics essencials: sector elèctric, aigües, telecomunicacions, etc., per tal de millorar-ne el servei.

c. Consolidar la capacitat inversora d'AVANÇSA i convertir-la, sota les directrius d'Indústria, en l'instrument que concentri l'oferta pública de finançament empresarial en les fases llavor i de creixement en empreses que es considerin estratègiques.

d. Identificar els àmbits en què Catalunya pot ser capdavantera per després potenciar-los, tot agrupant els esforços de les universitats, dels centres de recerca, de les empreses i de les administracions públiques.

e. Gestionar de forma integral, en el marc de l'INCASOL, un Pla 2010-2013 de sòl industrial, tecnològic i de recerca, com a via per a una política de desenvolupament territorial sostenible i equilibrat.

f. Duplicar l'ajut econòmic als programes de suport als nous exportadors.

g. Estimular l'activitat industrial facilitant que les empreses puguin fer inversions.

h. Potenciar les polítiques sectorials actives per tal de facilitar les transformacions estructurals de sectors estratègics (vehicle verd, components de l'automoció i motocicleta, sector auxiliar de la construcció...).

i. Continuar prioritzant les actuacions que es deriven de la iniciativa Small Business Act per tal de reforçar el paper de les petites i mitjanes empreses de Catalunya.

j. Potenciar la comercialització de la tecnologia generada en entorns universitaris i de coneixement per mitjà del programa de valorització tecnològica.

k. Consolidar i potenciar el model de transferència tecnològica de Catalunya i afavorir la generació d'un mercat tecnològic català que aporti competitivitat a les empreses.

l. Donar un impuls definitiu a l'augment de la inversió en el desplegament d'infraestructures de telecomunicacions i, molt especialment, en la construcció de fibra òptica de molt alta capacitat, d'acord amb la necessitat d'apostar per una economia de major valor afegit.

7. Capital humà, talent i creativitat, per tal d'assumir la importància de les persones i el seu talent, canalitzant-lo i permeten que aflori per facilitar la innovació requerida per assolir la màxima rendibilitat o retorn per hora de treball:

a. Augment dels recursos del Programa Talent Empresa per facilitar la incorporació de doctors i investigadors a les empreses.

b. Ampliar el programa per a promoure la mobilitat dels aprenents en el marc del programa Leonardo da Vinci per a 2010.

- c. Revisió dels instruments de suport a la carrera investigadora per a la millora del suport a la consolidació d'investigadors postdoctorals per a la seva incorporació al mercat públic o privat de recerca i innovació.
- d. Augmentar el suport al Programa ICREA, incorporant la captació proactiva de talent investigador en 'Missions de Captació de Talent' en coordinació amb les universitats i centres de recerca.
- e. Consolidar el programa de formació i capacitatció per a "gestors del coneixement" per a una gestió més eficient dels projectes de recerca i innovació.
- f. Millorar el model de formació professional de les empreses, vinculant-ne els continguts a les necessitats actuals d'empreses, institucions i entitats socials involucrades directament en la creació d'ocupació.
- g. Incrementar la inversió en formació continuada, ocupacional i en la professionalitzadora, amb especial atenció als treballadors provinents de sectors en crisi per incrementar la seva ocupació. En aquest sentit, cal apostar per la transició dels treballadors exclosos dels sectors en crisi cap als sectors emergents on s'està creant ocupació, com la dependències, energies alternatives, logística, etc.
- h. Traspàs dels fons de formació ocupacional i continuada en termes de lleialtat institucional, suprimint l'actual sistema de bonificacions directes sobre quotes de cotització a la seguretat social, per dotar les CA, veritables coneixedores de les necessitats dels seus mercats laborals, dels recursos suficients per endegar polítiques actives d'ocupació.

8. Participació dels agents econòmics i socials en l'elaboració de les polítiques econòmiques:

- a. Impulsar el Consell de Política Industrial de Catalunya, en els termes previstos a la Llei de política industrial.
- b. Renovar i actualitzar l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana.
- c. Potenciar un marc català de responsabilitat social de les empreses com a mitjà de competitivitat i sostenibilitat, reforçant així mateix la seva contribució al benestar i a la cohesió social.

9. Donar resposta a l'increment de necessitats socials com a conseqüència dels menors recursos de què disposaran moltes famílies davant l'augment de l'atur:

- a. Cal reforçar les polítiques de protecció social i de prestacions assistencials.
- b. Donar resposta als ciutadans que perdran el seu habitatge habitual o bé tindran dificultats serioses per accedir-hi.

QUÈ CAL FER A L'ESTAT

Catalunya no té la sobirania en els aspectes fonamentals de la seva economia (laboral, sistema financer, política fiscal). Estem, mentre no puguem decidir —ens agradi o no— units a Espanya.

No es tracta de salvar el govern de l'Estat. L'independentisme d'esquerres responsable no pot romandre indiferent al patiment de milers de famílies catalanes que es veuen sense ingressos ni a la destrucció irreversible de bona part del seu teixit econòmic. No a la política de terra cremada.

Cal el pacte de Reformes estructurals a Espanya i ERC està disposada a col·laborar (la primera i única resolució aprovada al Congrés en aquest sentit ho fou a proposta d'ERC, juny 2009). Abans, però, del pacte d'Estat cal un pacte d'unitat d'acció dels partits catalanistes a Madrid que abasti tant els àmbits que haurien de ser objecte de reforma, com el compromís que les reformes no s'aprofitin per laminar

competències de Catalunya ni redueixin els compromisos de l'Estat amb Catalunya (per ex. disposició addicional 3a).

Proposta d'àmbits a reformar

- Justícia
- Cal reduir el volum de l'Estat i millorar l'eficàcia del sector públic, major austeritat, fer el mateix amb menys diners.
- Lluita contra el frau fiscal, i contra l'economia submergida.
- Reforma del mercat laboral, avançar cap a la flexiseguretat.
- Acabar amb la morositat dels que paguen a més de trenta dies.
- Política Fiscal i dèficit públic.
- Energia.
- Sistema financer: el sistema financer s'ha basat en les opcions sobre les accions, ha afavorit l'adopció de polítiques empresarials més orientades a millorar el prestigi dels inversors financers que a polítiques de desenvolupament a llarg termini.

El primer que cal fer és assumir que la productivitat és el primer objectiu, i en això els catalans hi podem ajudar, sabem què cal fer en l'àmbit industrial i turístic.

Però des de l'Estat cal assumir que són ells qui han permès que el rescat de la banca que ha fet el BCE i el mateix Estat no ha tingut repercussió al carrer. Més que facilitar la liquiditat del sistema, primer calia facilitar crèdit i després si calia liquiditat.

Impost de Societats: Per tant, la primera proposta que fem és ben evident, cal premiar les empreses que durant anys han contribuït amb l'Impost de Societats, pagant, i que ara necessiten crèdit.

Cal que l'Estat mitjançant hisenda els permeti posposar el pagament en forma de crèdit, per disposar de capital per assumir reformes o inversions. Estem parlant de gestionar crèdit fiscal per a aquelles empreses o autònoms que han contribuït i han pagat els seus impostos.

L'Estat és un accionista de les empreses mitjançant els impostos, l'Estat té l'obligació d'ajudar. Crèdit fiscal reintegrable per tal que les empreses puguin fer l'ajornament del pagament.

(Són moltes les empreses que davant d'un ERO acaben fent un concurs de crèdits per la falta de recursos).

Fiscalitat: som contraris a moure constantment el marc fiscal, crea desorientació, però és evident que si l'Estat vol recaptar més té una gran bossa de frau fiscal a la qual no fa front.

Energia: Tenim un mercat elèctric eficient? Malauradament, la resposta és negativa. L'exercici de privatització i, falsa, liberalització que la UE va engegar a finals dels anys 90 no ha donat el resultat esperat, ans al contrari, com també ha succeït en la liberalització dels mercats financers.

Per a Catalunya, que ja va perdre tots els seus llençols en la bugada d'absorció de FECSA i ENHER per part d'ENDESA, —conseqüència, cal recordar-ho, de les inversions nuclears a Ascó i Vandellòs— ha suposat que totes les inversions en la generació i la millora de la distribució estiguin en mans italianes. Mans que segurament tenen altres interessos que no pas la nostra competitivitat.

La liberalització elèctrica, igual que la financera, ha fracassat. I perquè no ens tractin d'esquerranosos nostàlgics els citaré el que diuen mitjans gens sospitosos, com ara The Economist, Financial Times o el diari conservador The Times.

Deia The Times, el passat octubre, que “ el mercat deixat a la seva dinàmica no construirà el mix elèctric que necessitem per estalviar emissions i produir a uns preus assequibles”.

La setmana passada The Times explicava que “dues dècades després que Margaret Thatcher proclamés solemnement que no pot existir la llibertat si no hi ha mercats lliures, sembla que tot indica que haurem de fer marxa enrere en les polítiques que van convertir el sector energètic del Regne Unit en el més liberalitzat d'Europa”.

El ministre britànic d'energia ha afirmat contundentment que per tenir preus assequibles i per a les grans inversions caldrà intervenir.

Si volem sortir-nos-en necessitem recuperar el control i la direcció del nostre sector elèctric.

Per evitar les pujades indiscriminades en el sector industrial tant d'electricitat com de gas, avui una pujada indiscriminada d'aquests sectors regulats pot impedir el relançament de molts sectors industrials.

De fet, l'1 de setembre molts emprenedors catalans, els que van poder anar de vacances, es van trobar amb la desagradable sorpresa d'una pujada del 10% lineal en el preu de l'electricitat. Tirant per terra tots els ajustos i previsions de moltes empreses.

Flexiseguretat: Per què parlem d'abaratir l'acomiadament quan aquest és al final del problema? Per què parlem de reduir costos salarials quan sabem que per aquesta via no podem competir amb els països emergents?

Em nego a parlar de reduir el sou un 20 o 25% dels treballadors perquè aquesta no és la via, ni és realista.

Ens convé flexibilitat en la contractació i a l'hora d'assumir ERO? Si, rotundament.

Es tracta de facilitar el redimensionament de les empreses, es tracta de garantir que el màxim de gent treballi, encara que sigui subvencionant per part de l'Inem mitja jornada.

Es tracta de compartir objectius amb l'empresa.

Contracte de transició juvenil: Cal agilitzar perquè els joves puguin aterrar al mercat amb la tutela dels serveis públics d'ocupació i que facin la progressió en les seves competències professionals. Hem d'evitar la precarietat del treballador i els problemes per a l'empresa que l'actual 'Plan de empleo juvenil' genera.

Reducció de l'administració de l'estat: La lògica de la desconcentració i la descentralització, que implica que els serveis centrals i els cossos antics es redueixin, no ha estat així, han augmentat fins i tot.

La lògica comporta que allò que facin les administracions autonòmiques no es dupliqui de nou a l'Estat, com és el cas del Ministerio de Vivienda.

L'Estat s'ha d'encongir i ha d'alliberar recursos per fer front a les inversions productives i socials de les CA.

FINAL

Des d'ERC som conscients, com deia Winston Churchill, que "No són temps per a la tranquil·litat ni per al confort, són temps per arriscar i resistir".

No són temps per deixar de prendre decisions, però Catalunya, el seu Govern, la seva administració i la seva ciutadania, hauran d'assumir canvis. Hauran d'assumir canvis per seguir sent una economia creixent.

Canvis que passen per canviar de mentalitat; la política, la Generalitat no ho podrà arreglar tot, no podem arribar arreu.

Ens caldrà molta solidaritat i molt de treball, però ens en podem sortir si sumem els milers de decisions a arriscar de molts emprenedors, els milers d'idees per crear nous productes, per innovar,...

Però toca repensar el país, toca saber decidir què volem salvar, com podem refer un sector alimentari punter a Europa, com volem que la indústria química tingui futur davant la incertesa del cicle del petroli, com transvasem el coneixement i el saber fer de l'automoció a d'altres sectors, com mantenim el sector turístic al capdavant de l'oferta europea, com ens posicionem en el sector de la biomedicina en la qual tenim grans professionals i base molt ben feta,....

Aquest és el repte, però la capacitat de dissenyar la Catalunya que volem, cohesionada, emprenedora, capaç de treure rendiment i creativitat a la seva cultura industrial i turística i posicionar-nos, només serà possible si va de la mà d'una Catalunya que pugui decidir per ella mateixa.